

081 Het Sliedrechts dialect

(Publicatie van de Oudheidkundige Vereniging "Sliedrecht")

De gaait

't Was in de twintiger jaere dà-we 'n gaait hadde. Dà kwam zô: Me moeders gezondhaaid was niet wat 't weze mos, ze had naomelijk strumao. Dà 's tegewoording niks besonders meer. Veul mense worde d'r an geopereerd en middeltjies zijn d'r ok genogt, maor daer wazze ze toe nog nie an toe. D'r wier daerom veul gedokterd, mit waainig baot. Ok toe namme ze al gaauw toevlucht tot alternatieve genezers, hoewel ze dat woord toe nog nie konne. Je noemde ze kwakzaalvers, strijkers, magnetiseurs of waoterkijkers. In Dordt hà-je veul van die mense. Êên daarvan was een vrouw waer nog een verhaol over ging. Een boerezeun ging mit 'n flessie waoter van z'n vaoder- naer die beweerde- op stap. D'n zôgenaomde dokter hêt aandachtig 't waoter onderzocht, gaf 'm 'n zaksie kroije mee, schreef een hōōge rekening en hij kreeg te hore dat-ie over enkele weke mor weer 's mos komme. Maor...., die boerezeun hà mit z'n kammeraode 'n weddeschap afgeslote dat-ie mit een flessie waoter van 't vaarke naer Dordt zou gaon en hij won de weddeschap mit glans.

Mor nou bin 'k afgedwaold, want ik zou over de gaait vertelle, hoewel die d'r ok mee te maake had. Moeders wier angeraeje om gaitemelk te gaon drinke, dat mos aarg goed weze. Dat lekende m'n ouweloi redelijk, daer kwamme teminste gêên kroije of raore dranksies an te pas. Me moeder had as maaisie bij 'n melleke geleerd, dus dat gaf gêên perbleem. D'r wier een hok getimmerd en hij zou o koop d'n blaaik kanne stoan. De gaait wier gekocht. 't Zal een een grōōte uitgaof geweest zijn, mor 't was een pracht bêêsie, zô bruin as 'n hertie. Moeder dronk de gaitemelk graeg, mor 't hêêle gezin mos meedrinke anders was t'r ommers veuls te veul. Zôdoende kwam d'r nog wà van de koste trug. Somwaaile wier d'r ok pap van gekookt. Voor mijn begon toe de ellende. Ik lustende 't niet, 'k mos t'r mêêstal gelijk van kōōke as 'k 't voor me neus kreeg. 't Hêt hêêl wà traene gekost, en 'k hêt 'r nooit an kanne wenne. Zôdoende was iederêên behalve ikke, vol bewondering voor zô 'n mooi bêêsie dà zôveul goeje melk gaf.

'k Was op de leeftijd dà 'k aerdighaaid in haoke en braaie begon te krijge en toe 'k 't haoke goed onder de knie had, vong moeder dà 'k mor an 'n spraai mos beginne. Nou, dà vong 'k veul leukerder as 't braaie van die lange zwarte kouse, dus 'k begon vol goeje moed. 'k Zat 's buite op 't banksie te haoke, toe d'r een paar vriendinnechies kwamme roepe en 'k liet m'n waark in de steek om effentjies d'n dijk op te gaon. De gaait kon net bij m'n haoksel en had bekant d'n hêêle kloen aal kaauwende naer binnene gewaarkt, toe moeder 't in de gaote kreeg. 'n Hêêle consternaosie! 't Bêêst kon d'r ommers wel in stikke en dan wel zô 'n dure gaait! Vaoder en de knechs d'r bij. Moeder nam een flink besluit. Ze begon an 't draejchie ketoen, dat nog net 'n endjie uit z'n bek hing, te trekke. We hebbe 't nie meer naegemete, mor de hêêle troep kwam weer naer buitene, groen en vies van de gaaitemaog. Weg spraai!

De gaait bleef ondanks aales goed melk geve. Moeders kwaoltjie genas t'r allêên nie deur. We hebben 'm nog lang gehad, mor op 't lest wier die verkocht an 'n slaoger die d'r wel raed mee wis. Meschie wier moeder 't melleke ok wel zat en verlangde we aalemael naer gewone melk. 't Is onderdehand zô 'n zestig jaer geleeje, mor 'k proef in gedachte nog aaltijd die raore melk mit dat vreemde smaaksie!

